

Nordisk Kriminologi 35 (3)

Velkommen til marsutgaven av Nordisk Kriminologi!

Konferanse: "Confinement and Human Rights in an Age of "War On" Discourses"

Rehabilitation and Research Centre for Torture Victims arrangerer konferansen "Confinement and Human Rights in an Age of "War On" Discourses" tirsdag 30. april i København. Inviterte hovedtalere er professor Kieran McEvoy fra Queens University i Belfast og professor Dirk Van Zyl Smit, University of Nottingham.

Følgende bakgrunn gis fra konferanseprogrammet:

A plausible hypothesis is that "war on" discourses have contributed to justifying, legitimating and framing torture and inhuman and degrading treatment and human rights abuses in ways which we have yet to fully understand. This seminar takes these themes as a backdrop for considering the experience of politicized imprisonment, the politics of imprisonment and the politics of penal reform under changing strategies of governance.

Program og ytterligere informasjon om konferansen finnes [her](#).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Danmark
af kontaktsekretær Dorthe Eriksen

Nyt fra Regeringen

Det skal fremover koste dobbelt straf at begå voldskriminalitet og bryde våbenloven ved bandeopgør. Det skal også bliver lettere at udvise udlændinge, ligesom straffen fordobles for at påvirke vidner og tredobles for at hindre redningsfolk og ambulancefolk i at udføre deres arbejde. Sådan lyder regeringens bud på en "bandepakke" som skal hastebehandles og evt. vedtages af Folketinget i løbet af foråret.

Debat og artikler vedr. bandekrigen kan bl.a. læses hos [Politiken](#).

Artiklen "[Ingen forskning i den danske bandekrig](#)" kan læses [her](#).

Nyt fra folketinget

Med ikrafttræden 1. april 2009 har folketinget vedtaget [Lov nr. 188 af 18. marts 2009 om ændring af lov om behandling af personoplysninger](#).

Formålet med loven er at gennemføre en EU-rammeafgørelse om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (den såkaldte rammeafgørelse om databeskyttelse) i dansk ret.

Nyt fra Politiet

• Rigspolitiet har offentliggjort en [rapport om politiets indsats mod prostitutionens bagmænd i 2008](#). Ifølge politikredsens indberetninger til Rigspolitiet er der i 2008 i alt rejst 30 sigtelser for menneskehandel efter straffelovens paragraf 262a. Der er truffet fældende afgørelse i syv af sagerne. Der er rejst 51 sigtelser for rufferi efter straffelovens paragraf 228, og der er truffet

fældende afgørelse i 12 af sagerne. Og så er der rejst tre sigtelser for mellemmandsvirksomhed efter straffelovens paragraf 229, og der er truffet fældende afgørelse i en enkelt sag.

- Efter anmodning fra Justitsministeriet har Rigspolitiet udarbejdet et [supplement til den landsdækkende analyse af klager over politibetjeningen \(politisvigt\)](#) af 5. september 2008. Der er i forbindelse med analysen fremkommet et yderligere antal sager, men den supplerende analyse har ikke afdækket sager eller forhold, der ændrer på de samlede konklusioner fra den oprindelige analyse.
- Rigspolitiet har udarbejdet en [statusrapport om kriminalitet begået af rockere og bander i 2008](#). Af rapporten fremgår det blandt andet, at dansk politi ved udgangen af 2008 overvågede 80 rockerklubber og bander med i alt 944 medlemmer. 585 er tilknyttet rockergrupper som Hells Angels og Bandidos eller støttegrupper som AK81. 359 personer er med i bandegrupperinger som Blågårds Plads-gruppen og Bloodz.
- Et nyt [statistiksystem hos politiet](#) er den 11. marts blevet tilgængeligt på politiets hjemmesider. Systemet er lavet, så borgere og presse får et let og gennemskueligt redskab til at se nærmere på politiets indsats og den konkrete kriminalitetsudvikling både på landsplan og helt ned på det lokale niveau.

Nyt fra Justitsministeriets forskningskontor

- [Man anmelder da vold – en analyse af ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden for vold](#). Rapporten der er baseret på offerundersøgelserne i 1995-1996 og 2005-2008, indeholder en analyse af baggrunden for den voksende anmeldelsestilbøjelighed for vold. Der vil senere blive offentliggjort en mere omfattende rapport vedr. offerundersøgelsen i 2008.
- Ungdomssanktionen. En effektevaluering [Rapporten](#) omhandler en undersøgelse af den eventuelle kriminalpræventive effekt af at blive underkastet en ungdomssanktion i stedet for det, der var alternativet inden sanktionens indførelse, nemlig at blive idømt en ubetinget fængselsstraf. Effektevalueringen er baseret på de ungdomssanktioner, der er idømt i perioden 1. juli 2001 til 31. august 2006, i alt 416 domme. Eksperimentalgruppen sammenlignes med en kontrolgruppe, der består af 438 ubetingede domme, der er idømt i perioden 1. januar 1998 til 30. juni 2001, og hvor den udmålte ubetingede straf er på min. 30 dage og max. 1 ½ år. Ved siden af effektanalysen er der også set på, om begyndervanskeligheder med ungdomssanktionen afspejler sig i recidivrisikoen, og om stabilitet og kontinuitet i ungdomssanktionens afvikling mindsker recidivrisikoen.

Øvrigt

- Domstolsstyrelsen har offentliggjort [nøgletal for Danmarks Domstoles sagsbehandling i 2008](#). Byretterne har samlet set afsluttet 11 procent flere sager i 2008 i forhold til i 2006; det vil sige før domstolsreformen trådte i kraft. Målt i aktivitet der afspejler ressourceforbruget på den enkelte sag, er der tale om 9 procent flere sager end i 2006.

- Kriminalforsorgen skal bygge nyt fængsel på Falster. I fængslet der ventes færdigt i 2015, skal der være plads til 250 indsatte. Læs mere [her](#).

- Det Kriminalpræventive Råd og Minister for Ligestilling har netop lanceret en kampagne om kærestevold, som bl.a. omfatter hjemmesiden www.ditforhold.dk. Formålet med hjemmesiden er at præsentere oplysning, tilbud og rådgivning. Håbet er at bidrage til at forebygge vold i unges kæresteforhold ved blandt andet at skabe større opmærksomhed om emnet og være med til at bryde det tabu, der er på området.

Nyheter från Finland av kontaktsekreterare Aarne Kinnunen

Åtgärderna för att minska våldet

Statsrådet godkände 14.12.2006 ett principbeslut om ett nationellt program för minskande av våldet åren 2007-2008. Programmet innehöll ett brett spektrum av åtgärdsrekommendationer som syftade till att minska såväl våldet som våldshändelserna och verkningarna av dessa. Brottsförebyggande rådet rekommenderar att åtgärder i enlighet med programmet för minskande av våld fortsätts och minskandet av våld effektiviseras med nya åtgärder. Det svåra våldet och antalet brott mot liv har inte börjat minska på önskat sätt. På det lokala planet har det gjorts tom. mycket särskilt för att ingripa mot våld i nära relationer och familjevåld och för att hjälpa offren, men skillnaderna mellan orter i tillgången till tjänster är stora. Detta framgår av rapporten som utvärderar förverkligandet av programmet för minskande av våld. Rapporten har sammanställts av våldssektionen vid det brottsförebyggande rådet. Antalet brott mot liv började stiga åren 2007 och 2008. Samma utveckling syns bland dem som måste få sjukhusvård på grund av våld. Särskilt antalet manliga patienter som inskrivits på sjukhus på grund av misshandel eller annat våld har enligt anmälningssystemet för sjukvården ökat år 2007. På antalet brott mot liv har inverkat bland annat massmorden på elever i Jokela och Kauhajoki. Dessutom ska man komma ihåg att verkningarna av de åtgärder som har föreslagits i programmet syns först i framtiden till den del åtgärderna överhuvudtaget genomförts eller kommer att genomföras under de närmaste åren.

<http://www.om.fi/sv/1236880894948>

Polisen föreslås en betydande personalökning

En arbetsgrupp som har [planerat polisens personalbehov](#) på lång sikt föreslår att antalet poliser ökas med 820 årsverken och tillståndspersonalen med 94 årsverken före 2020. Den övriga personalen inom polisväsendet minskas med 414 årsverken. Enligt förslaget skulle alltså polisens personal öka med 500 årsverken före 2020.

För att förslaget om personalbehovet ska kunna genomföras krävs även att polisverksamheten utvecklas. Arbetsgruppen har lagt fram 30 utvecklingsförslag. Arbetsgruppen anser att man tack vare ökningen kan trygga och till och med förbättra den nuvarande säkerhetsnivån fram till 2020, minska det totala antalet brott och störningar och förbättra aktionsberedskapstiderna, trots att polisens omvärld förändras och blir allt mer krävande. Över 70 procent av personalökningarna gäller förebyggande och avslöjande verksamhet.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Grønland marts 2009 af kontaktsekretær MarieKathrine Poppel

Lang ventetid på anstaltsanbringelse

Ventetiden på at kunne afsone en anstaltsdom er blevet længere. Eksempelvis er der sædelighedsforbrydere, der er dømt i 2006, som ultimo december 2008 endnu ikke var påbegyndt afsoning.

Den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq (for personer med anbringelsesdomme på op til fire måneders varighed) reducerede ventelisten fra 300 til 70 personer. Siden den midlertidige anstalt lukkede i august 2008 steg ventelisten til 149 dømte.

I gennemsnit kommer der 2,4 dømte på listen pr. måned, og den ledende anstaltsleder konstaterer, at der ikke er pladser nok i det grønlandske anbringelsessystem.

Kilde: www.knr.gl/nyheder 29. december 2008.

Manglende tilbud om behandling til sædelighedsforbrydere i de grønlandske anstalter

En psykolog ved Anstalten i Herstedvester anfører, at mens dømte sædelighedsforbrydere har brug for psykologisk, psykiatrisk og i nogle tilfælde medicinsk behandling, gives der ikke tilbud om behandling i de grønlandske anstalter. Manglende behandling kan efter psykologens opfattelse medføre højere risiko for tilbagefald. I Herstedvester gennemføres samtalebehandling ved psykolog eller psykiater for en meget lille gruppe af sædelighedsdømte grønlandere.

Kilde: www.knr.gl/nyheder 21. januar 2009.

Fokus på seksuelle overgreb mod børn

Inuit Circumpolar Youth Council's (ICYC) grønlandske afdeling har i midten af marts afholdt et todages møde i Kulturhuset, Katuaq i Nuuk. Mødet drejede sig om seksuelt misbrug af børn. Mødet havde en lukket session for fagfolk, en offentlig session med foredrag af eksperter på området og et teaterstykke "Oqarit! Inuullutillu!" ("Sig det! Og lev!"). Arrangementet gennemførtes ved frivillig arbejdskraft og mange hundrede deltog som tilhørere.

Et 'Projekt Børnehus', hvor børn der har været udsat for overgreb skal kunne få rådgivning, blev lanceret på mødet og vil blive videregivet til politikerne.

Kilde: Sermitsiaq nr. 11, 17. marts 2009

Støtteforening for seksuelt krænkede

I november 2008 blev der i Paamiut oprettet en støtteforening for seksuelt krænkede. I de forløbne fire måneder har knapt 40 personer, der været udsat for seksuelle overgreb, i alderen

fem til 60 år henvendt sig. Der er i følge foreningens formand ”I Paamiut ... hverken socialrådgivere eller psykologer fastansat til at løfte den store byrde, som byen bærer på.”

Kilde: / AG nr. 21, 17. marts 2009.

Debat om grønlandske kriminelles gentagelseskriminalitet og resocialisering under anstaltsanbringelse

Det overordnede formål med den grønlandske kriminallovgivning er resocialisering af de dømte kriminelle. Afsoningen af en dom foregår i en anstalt, og anstaltsanbringelsen er et alternativ til anbringelse i et lukket fængsel, og formålet er at resocialisere den dømte, så vedkommende kan komme ud i samfundet igen. Diskussionen om det grønlandske retssystemets evne til at leve op til denne målsætning er på ny blusset op.

Kriminalstatistikken, der blev offentliggjort i december 2008, dokumenterer, at ca. halvdelen af de personer, der begår kriminalitet er gengangere, recidivister. I gennemsnit begår 46,8 % af dømte kriminelle mindst én ny overtrædelse i de efterfølgende fem år.

Anstalten i Nuuk har 20 indsatte. Personalenormeringen er 31 anstaltsbetjente (5 stillinger er p.t. ubesatte) og 2 socialrådgivere.

KNR, Grønlands Radio, har gennemført interviews med såvel indsatte som med lederen af anstalten. En række indsatte giver udtryk for, at de ikke har modtaget hjælp til resocialisering. En indsat siger, at ”resocialisering er et meget flot ord, som desværre er et ukendt begreb, når man sidder inde.” Andre indsatte giver i interviewet udtryk for tilsvarende opfattelser, og at ”mangelen på omsorg er årsag til, at de kommer til at bryde loven igen, når de kommer ud.

Anstaltslederen anfører til de indsattes utilfredshed, at hver anstaltsbetjent har 4-5 indsatte som sit ansvarsområde og således er kontaktpersoner for de indsatte. Anstaltslederen siger videre, ”at alle kontaktpersoner skal snakke med de indsatte mindst én gang om måneden. Og der er gennemgang af de indsatte hver morgen, hvor cirka fem af dem bliver drøftet.”

En grønlandsk jurist og mangeårig bisidder for grønlandske lovovertrædere angiver som væsentlige årsager til den høje recidivprocent, at mange kriminelles grundlæggende problem ofte er et kombinationsmisbrug, der ødelægger privatøkonomien og betyder, at mange mister deres bolig og bliver boligløse. Én af måderne at overleve på kan derfor i følge juristen blive ny kriminalitet.

Kilder: www.knr.gl/nyheder 23. marts 2009; 24. marts 2009 og 25. marts 2009.

Hashrygningens udbredelse i Grønland

23 % af unge mellem 15 og 17 år har prøvet at ryge hash, og knapt 60 % af den voksne befolkning har røget hash. Blandt gymnasieleverne har 16 % af pigerne og 20 % af drengene røget hash inden for det seneste år.

Oplysningerne fremgår af et svar Departementet for Familie og Sundhed har udarbejdet til et landstingsmedlem fra IA, Inuit Ataqatigiit

Kilde: www.knr.gl/nyheder 25. marts 2009.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra kontaktsekretær Margrét Sæmundsdóttir

Iceland Hires International Corruption Hunter

Norwegian-French magistrate Eva Joly, famous for her global fight against financial corruption, was hired as a consultant to Iceland's Ministry of Justice to assist on the investigation into the events leading up to Iceland's economic collapse. Joly had before, expressed her opinion on the Icelandic office of the special investigator (mentioned in last newsletters) with this word: "it is a joke that the special investigator (prosecutor) in Iceland has only four assistants". Soon after, the Minister of Justice informed in a press conference that the cost for operating the office will be increased and the office will get support to hire 20 people.

Cannabis fabrics

The police have never witnessed such extensive cannabis cultivation in Iceland as in last months, reported at the police homepage. Police have closed down close to 20 cannabis grow houses in the past weeks and months. So far this year, police have confiscated more than 3,000 cannabis plants, which is a larger amount than in 2007 and 2008 combined.

Stripping and Prostitution

Recently the Minister of Social Affairs presented an action plan against human trafficking which includes placing bans on operating strip clubs and purchasing sexual services. The Minister is hoping that the ban will take effect before the parliamentary elections in Iceland on April 25.

Insurance fraud

Capacent- Gallup carried out a survey regarding insurance fraud. The main results are that 87% agreed that insurance frauds is serious crime and more than 50% said that they would inform of insurance fraud if they could do so without mentioning their name. This survey was payed for by the Icelandic Financial Service Association. The reason behind the survey could be that the number of insurance (possibility fraud cases) has increased dramatically after the financial crises. The main cases are car fires (most on cars with unpaid loans).

Hell's Angels

Last month members of Hell's Angels from Denmark and Norway were sent back to their home countries when arriving at the Icelandic border (Keflavik airport), planning to attend the anniversary of the motorcycle club in Iceland, Fáfñir. It is the second time that the Icelandic authority stops members of this group at the airport. The policy is trying to prevent that Hells Angles settle in Iceland.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge,
av kontaktsekretær Mari-Louise Pabsdorff

Institutt for kriminologi og rettsosologi (IKRS), Universitetet i Oslo på Youtube

IKRS har beveget seg ut på Youtube. Først ute er Nils Christie. [Se videoklippene hvor Christie snakker om sitt arbeid og forfatterskap.](#)

SSB med statistikk over anmeldte lovbrudd for 2008

[SSB melder om nedgang i antall anmeldte lovbrudd](#). Relativt til befolkningstallet var anmeldte lovbrudd i 2008 på det laveste siden 1994. SSB melder om en betydelig nedgang i anmeldelser for vinningskriminalitet, narkotikaforbrytelser og trafikkforseelser sammenlignet med året før. Anmeldelser for voldslovbrudd har holdt seg jevnt relativt til befolkningstallet siden årtusensskiftet.

SSB med tall over fengslinger i 2007

I [2007 satt det i gjennomsnitt 3420 fanger](#) i norske fengsler, melder SSB. Det ble registrert 12500 ny innsettelse i løpet av året. Per 1. januar 2007 satt flest for narkotikalovbrudd (29%), deretter vinningslovbrudd (25%) og voldslovbrudd (21%) som hovedlovbrudd.

Kartlegging av ettervern i barnevernet

Ettervernet til barnevernsbarn må styrkes og utvides. En [rapport fra NOVA](#) konkluderer med at de barnevernsbarna som følges opp i overgangsfasen til et selvstendig liv, greier seg bedre som voksne enn de som ikke mottar noe støtte. Forfatterne peker på at mange av barnevernsbarna greier seg bra, men at de jevnt over sliter mer på områder som utdanning, arbeid, bolig, helse, dødlighet og kriminalitet sammenlignet med annen ungdom. Rapporten er redigert av Elisiv Bakketeig og Elisabeth Backe-Hansen ved NOVA.

Ettervern for ungdom med innvandrerbakgrunn

I rapporten "[Et flerkulturelt ettervern? Ungdom med innvandrerbakgrunn i barnevernets ettervern](#)" tar Hanne Bogen og Marjan Nadim ved Fafo opp situasjonen til ungdom med innvandrerungdom i ettervern. Forfatterne ser på hvilke ettervernstilbud ungdommene har mottatt og hvordan det går med dem. Forfatterne diskuterer også hvorvidt det bør etableres et flerkulturelt ettervern.

Nye bøker

"Organised crime. Norms, markets, regulation and research." Redigert av Karsten Ingvaldsen og Vanja Lundgren Sørli. Unipub forlag.

Forlaget gir følgende beskrivelse: The contributions all highlight one or several of the main issues currently discussed within international academic debate on organised crime. These include: what constitutes organised crime, how does organised crime work as a market and as an economic activity, how organised is organised crime, how international is it, how is organised crime regulated and controlled and what are the bases for these regulatory and controlling strategies

"Norsk straffeprosess", 4. utgave Tor-Geir Myhrer står bak revidert og oppdatert utgave av Johs. Andenæs' bøker "Straffeprosess I og II", som nå er slått sammen til en bok. Utgitt på Universitetsforlaget. Les mer om boka [her](#).

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige
av kontaktsekreterare Lina Andersson

Avhandlingar

Ekholst, Christine (2009), För varje brottsling ett straff: Föreställningar om kön i de svenska medeltidslagarna. Akademisk avhandling. Historiska institutionen, Stockholms universitet. I avhandlingen undersöks föreställningar om genus i svensk medeltida lag. Ett huvudsakligt fokus är att analysera straffskalor och beskrivningar av brottsliga handlingar och straff med syftet att förklara utvecklingen av ett kvinnligt straffansvar under medeltiden. Avhandlingens abstract kan läsas på [Stockholms universitets webbplats](#).

Björkhagen Turesson, Annelie (2009), [MED MOR I FÄNGELSE - mödrar och barn berättar](#). En analys av ungdomars resiliensprocess. Akademisk avhandling. Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

Avhandlingen syftar till att analysera hur barn hanterar frihetsberövning av modern. Genom uppgifter om bl.a. barnen, mödrarna, den övriga familjen och olika relationer identifieras risk- och skyddsfaktorer som antas påverka barnens förmåga till återhämtning.

Rapport från Brå

Wigerholt, Jennie & Irlander, Åsa (2009) [Nationella trygghetsundersökningen 2008. Om utsatthet, trygghet och förtroende. Rapport 2009: 2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet](#). Nationella trygghetsundersökningen är en årligen återkommande undersökning. I årets rapport redovisas resultaten från den senaste studien i jämförelse med tidigare års resultat. Ett särskilt fokus ligger också på brottsoffers erfarenheter och upplevelser av kontakter med rättsväsendet.

Övrigt

- Nytt lagförslag från regeringen avseende vuxnas kontakttagande med barn i sexuell syfte. Pressmeddelande kan läsas på regeringen [webbplats](#).
- Regeringen tillsätter utredning om ny mutbrottslagstiftning. Pressmeddelande och direktiv för utredningen kan läsas på regeringens [webbplats](#).
- Efter de uppmärksammade rymningarna från kriminalvårdens anstalter 2004 påbörjades konstruktionen av tre nya säkerhetsenheter vid tre av landets anstalter. Den första högsäkerhetsenheten, säkerhetsenheten Kumla, står nu färdig. Läs mer på kriminalvårdens [webbplats](#).
- Den 1 april införs den omdiskuterade s.k. Ipred-lagen. Lagens formella namn är Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område och handlar om att branschorganisationer får tillåtelse att begära information om IP-adresser och internetabonnemang från internetoperatörer för de som anses vara misstänkta för fildelningsbrott. Mer om lagen och debatten kan läsas på Dagens Nyheters [webbplats](#) och på regeringens [webbplats](#).

Synpunkter som presenteras i signerade artiklar, er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med Rådets oppfatning.

Scandinavian Research Council for Criminology | c/o Dep. of Criminology and the
Sociology of Law
University of Oslo | PB 6706, St.Olavs Plass | 0130 Oslo, Norway If you no longer wish to
receive this newsletter, please click this link:
<http://www.nsfk.org/unregister.asp?>

Distributed by Slashx